อนุสรณ์

ในการฌาปนกิจศพ

น.ส. แถว เลิศวณิช

มรุวัดพระพิเรนทร์

วันเสาร์ที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

อนุสรณ์

ในการฌาปนกิจศพ

น.ส. แถว เลิศวณิช

ณ เมรุวัดพระพิเรนทร์

วันเสาร์ที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

น.ส. แถว เลิศวณิช

ชาตะ ๑๑ สิงหาคม ๒๔๔๕

มรณะ ๓ เมษายน ๒๕๑๐

น.ส. แถว เลิศวณิช เป็นบุตรของขุนวิจารณ์เลขา (พยอม เลิศวณิช) และนางวิจารณ์เลขา (พัน เลิศวณิช) มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๘ คน คือ

นางนิ่ม

พระอุดมพิทยภูมิจารณ์ (อุดม อุดมพิทย์ฯ) ถึงแก่กรรม

นางนุ่ม ถึงแก่กรรม

หลวงอรรถวิภัชน์พจนกร (กรุง อรรถวิภัชน์ฯ)

น.ส. แถว เลิศวณิช

นายสนิท เลิศวณิช

นางอุษา วราห์สิน

นายสมาน เลิศวณิช

เกิดที่บ้านโรงพิมพ์วิจารณ์เจริญผล สี่แยกวัดแคนางเลิ้ง พระนคร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ ตรงกับ ปีขาล ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๙ วันจันทร์ เวลาเช้า ๓ โมงเศษ

พี่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงของแม่ นับแต่อายุได้สิบกว่าขวบก็ว่าได้ เพราะเมื่อคุณพ่อลาออกจากราชการ มาประกอบ

อาชีพส่วนตัว คือ ตั้งโรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือต่าง ๆ ส่วนมากก็เป็นหนังสือเกี่ยวกับธรรมะ และรูปภาพประวัติของพระพุทธเจ้าปางต่าง ๆ พี่เป็นคนเดียวที่ต้องช่วยพ่อแม่ เลี้ยงน้อง ๆ ทำงานบ้านทุกอย่าง เช่น หุงหาอาหาร จ่ายกับข้าว ซักเสื้อผ้า ช่วยงานทางโรงพิมพ์ ได้แก่ เรียงพิมพ์ ตีพิมพ์ เย็บเข้าเล่ม ฯลฯ การพิมพ์ในสมัยนั้น ไม่มีเครื่องไฟฟ้าและอุปกรณ์การพิมพ์ช่วยเช่นทุกวันนี้ เข้าแท่นพิมพ์ใช้ลูกมือกลิ้ง ทาน้ำหมึก แล้วก็หมุนพิมพ์ทีละแผ่นใหญ่ ๆ แล้วเอามาเข้าแท่นตัด ใช้คนเป็นแรงงานทั้งสิ้น นอกจากนั้นการขายของหน้าร้านพี่ก็ช่วยขายด้วย เพราะที่โรงพิมพ์ คุณพ่อท่านไม่ได้จ้างคนงานเลย ทุกคนต้องช่วยทำงานกันเท่าที่สามารถจะทำได้ ด้วยเหตุนี้ พี่ไม่มีโอกาสได้ออกไปเล่าเรียนหรือเที่ยวเตร่เหมือนอย่างพวกเรา คุณแม่เป็นคนมัธยัสถ์ และมีฝีมือในการทำเครื่องทองเหลือง เช่น ทัพพี เครื่องจักสาน มี กระจ่า กะด้ง ตะแกรง ที่นอน หมอนขวาน

ทำใช้เอง และขายด้วย คือที่พพี่ทองเหลือง ถึงแม้พี่จะทำไม่ได้เหมือนคุณแม่ แต่พี่ก็รอบรู้วิธีการ โดยที่ใกล้ชิดและช่วยคุณแม่ทำอยู่ตลอดเวลา เรื่องความมัธยัสถ์ก็เช่นกัน ที่ถ่ายทอดแบบฉบับจากคุณแม่เป็นพิมพ์เดียวกัน ใคร่ที่จะขอกล่าวว่า ไม่มีอะไรที่ไม่มีประโยชน์สำหรับพี่ แม้แต่ชานอ้อย เปลือกอ้อย เปลือกทุเรียน เห็นเอามานั่งหั่นตากแดดใช้เป็นเชื้อไฟ และคงปฏิบัติเช่นนั้นมาตลอดอายุ

เมื่อโรงพิมพ์เลิกกิจการ อาจเป็นเพราะพวกเรารุ่นโตๆ ขึ้น รุ่นหลังก็โตขึ้น ไม่มีเวลามาช่วยทางโรงพิมพ์ พ่อแม่ก็ย่างเข้าสู่วัยชรา พี่ก็มีงานอื่นเข้ามาแทนที่ คือการเลี้ยงหลาน ที่พ่อแม่ไม่มีปัญญาเลี้ยง โดยต่างก็ออกไปทำงานหาเลี้ยงชีพของแต่ละคนต่าง ๆ กัน การเลี้ยงเด็กเป็นงานจุกจิก เหนื่อยและยุ่งใจอดหลับอดนอน พี่ก็ไม่เคยบ่น กลับเห็นเป็นเรื่องแก้เหงา ระหว่างเลี้ยงหลาน ทั้งแม่และพี่ยังหางานพิเศษมาทำ คือรับจ้างกระเทาะเม็ดบัว นับทีละเม็ด ๆ

จนหมดกระสอบ ๆ แม่นั่งค่อย ๆ นับจนหลังโค้งงอ เม็ดบัว นั้นเจ้าของเขาก็มาตวงไปตามที่เขากะไว้ว่าจะต้องได้กี่ทนาน และก็มีเหลือแตกบ้างดีบ้าง ให้พวกเราขบเคี้ยวกินคราวละมาก พอดู ส่วนเปลือกบัวทั้งสองคนจะช่วยกันเอามากองบนหลุม ซึ่งเคยฝังขยะมูลฝอยจนกลายเป็นปุ๋ยดีแล้ว นำกาบกล้วย หญ้าแห้งมาคลุมลงไป หมั่นรดน้ำ จนชื้น พอได้ระยะนาน พอสมควร รอบกองเห็ดก็มี ห่างออกไปประมาณ ๑ วาก็มี เห็ดบัวจะโผล่ขึ้นมาน่าดู ใหญ่กว่าเห็ดบัวหรือเห็ดฟาง ที่ ขายตามท้องตลาดเวลานี้มาก ถ้าเผลอไม่หาดูให้ทั่ว ก็ จะบานเหมือนร่ม พี่จะเก็บรวบรวมเห็ดเหล่านี้ไปส่งโฮเต็ล ได้ราคาดี ขนาดสั่งจอง นอกจากนั้น ผักข้างรั้วมีถั่วพู ตำลึง ชะอม เป็นต้น พี่จะช่วยแม่นำไปส่งตลาด รายได้เหล่านี้ แต่ละคราวก็ไม่ได้มากเท่าไร แม่จะแยกประเภทเอาไว้ รวบรวมนานเข้า ก็มากพอสมควรที่จะทำบุญได้ แม่และพี่ว่า เป็นน้ำพักน้ำแรงจริง ๆ ได้บุญอิ่มอกอิ่มใจ

๑

เมื่อรำลึกไปถึงเรื่องเก่าๆ ก็ยิ่งซึ้งใจในความยากลำบากของพี่มากขึ้น ในสมัยที่ยังอยู่บ้านเก่า น้ำประปาจะมีก๊อกตั้งอยู่ริมถนน สำหรับให้ประชาชนในละแวกตักใช้ บ้านใหญ่ๆ โตๆ เช่นวังเจ้า เท่านั้น จึงจะมีท่อต่อเข้าไปในบ้าน นอกนั้นจะมีผู้รับจ้างหาบส่งตามบ้าน ส่วนมากเป็นจีนซึ่มแต่ที่บ้านของเรา เราจะหาบหิ้วกันเอง ตั้งแต่เด็กเล็กและเด็กโต ทุ่นไปหน่อย ที่หลังบ้านติดกับคลอง และมีบ่อน้ำในบ้านกว้างพอเอาเรือสังกะสีลำเล็กๆ ลงไปเล่นได้ แต่เด็กรุ่นเล็กคือดิฉัน เป็นเด็กเกียจคร้านเอาเปรียบพี่เสียมากกว่า ปล่อยให้พี่หิ้วน้ำมาให้เราอาบใช้ ส่วนรับประทานใช้น้ำฝนเป็นประจำ มีโอ่งเก็บน้ำฝนเป็นปีๆ

พี่เป็นลูกคนเดียวที่อยู่เป็นเพื่อนและปรนนิบัติคุณแม่จนตลอดอายุ ๘๗ ปีของท่าน พี่ต้องหาอาหาร อาบน้ำ แต่งตัวให้ เพราะระยะหลังๆ นี้ ท่านช่วยตนเองไม่ได้เสียแล้ว

ด้วยประการทั้งปวงที่เล่ามาข้างต้นนี้ จะเห็นว่า พี่ได้เสียสละความสุขส่วนตัวในชีวิตของตนเอง เพื่อพี่ เพื่อน้อง และบุพการีมาตลอด

การทำบุญสุนทาน พี่ปฏิบัติโดยสม่ำเสมอมิได้ขาด คือ ทำบุญใส่บาตรวันละ ๓—๕ องค์ ทุกวันเป็นนิจ ทำสังฆทาน ๙ องค์ ในวันครบรอบวันตายของแม่ทุกปี ไม่เคยขาด ในปีสุดท้ายนี้ พี่ได้ทำสังฆทานถวายเรือนสองหลังแก่วัดนางชี ริมคลองภาษีเจริญ พร้อมด้วยค่าก่อสร้าง ชั้นบนเป็นกุฏิพระได้ ๖ องค์ ชั้นล่างเป็นสำนักเรียนปริยัติธรรมของพระนักศึกษา พี่ได้มีโอกาสไปร่วมทำพิธียกเสาเอก ต่อมาในขณะพี่พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล กุฏิหลังนี้ได้ก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว พี่ได้เห็นแต่รูปถ่าย ก็รู้สึกซาบซึ้งปีติในกุศลพี่ได้บำเพ็ญ และอนุโมทนาทาน จนเกิดนิมิตได้เห็นพระธาตุวัดนางชีปาฏิหาริย์ เป็นรูปกลมๆ สีขาวเหมือนปุยสำลี มีแสงสว่างจรัส ลอยผ่านหน้าเหนือเตียง

นอนสองครั้ง พี่เคยปรารภว่า จะหาเงินสักก้อนหนึ่ง จัดหาเก้าอี้เรียน กระดานดำ และอุปกรณ์การศึกษา ถวายให้ครบ และจะได้จัดการฉลองหรือจัดทอดผ้าป่าสามัคคีขึ้น ไม่ทันได้จัดการตามความปรารถนา ก็มาสิ้นเสียดังนี้ ในการฌาปนกิจศพนี้ มีผู้กรุณาส่งเงินมาร่วมการกุศลหลายท่าน ดิฉันได้ถือโอกาสนำเงินจำนวนนี้ จัดซื้อเก้าอี้เรียน และเครื่องอุปกรณ์การศึกษาสำหรับสำนักเรียนนี้ เพื่อให้สมเจตนาของพี่ ขอท่านได้โปรดอนุโมทนาทานกุศลทั้งนี้ด้วย ดิฉันได้กำหนดวันฉลองแล้ว คือ ในวันที่ ๙ กรกฎาคมนี้ พร้อมกับนำอัฐิไปบรรจุที่วัดนางชีในวันเดียวกันเลย ขอถือโอกาสเชิญชวนท่านทั้งหลายที่กรุณาให้เกียรติมาร่วมในการฌาปนกิจศพวันนี้ ไปร่วมการกุศลในการฉลองกุฏิพรุ่งนี้ด้วย

หนังสืออีกเล่มหนึ่งที่แจกชำร่วยคู่กับหนังสือเล่มนี้นั้น เป็นหนังสือที่ดิฉันได้ค้นพบ เมื่อคราวย้ายบ้าน เพื่อรื้อเรือนไปสร้างกุฏิ มีเหลืออยู่เล่มเดียว เป็นหนังสือที่พิมพ์ที่โรงพิมพ์

คุณพ่อ คือ โรงพิมพ์วิจารณ์เจริญผล และพี่เป็นผู้มีส่วนช่วยพิมพ์ช่วยเย็บเข้าเล่ม ดิฉันเห็นว่า หนังสือนี้จะเป็นประโยชน์แก่สาธุชนพุทธบริษัททั้งหลายในปัจจุบัน ที่สนใจใคร่จะได้ศึกษาเล่าเรียนให้เข้าถึงแก่นพระธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้พิมพ์เป็นบรรณาการในการฌาปนกิจศพของพี่ การพิมพ์ได้พยายามให้คงไว้ ซึ่งอรรถพยัญชนะเดิมทั้งสิ้น

พี่คงจะได้เริ่มป่วยมานานแล้ว แต่ความที่เป็นคนใจแข็ง ทรหดอดทน ได้ปฏิเสธความเจ็บไข้ของตนเองอยู่ตลอดเวลา ยังคงทำงานและไปไหนมาไหนได้อย่างปรกติ โดยสาร รถเมล์ห้อยโหนไปได้ จนกระทั่งเดือนเศษก่อนถึงแก่กรรม จะต้องไปทำธุระด้วยกัน แต่พี่บอกว่าจะมอบฉันทะให้ไปทำแทน ด้วยเห็นว่าเป็นเวลากระทันหัน ครั้นจะผลัดวันประกันพรุ่ง เรื่องก็จะเยิ่นเย้อไปอีก เมื่อได้ไต่ถามขึ้นจึงทราบว่าป่วยไม่ใช่เล็กน้อยทีเดียว ได้พาไปตรวจที่คลินิค

พบว่า ไตอักเสบรุนแรง และโลหิตจางอย่างมาก ขนาดที่หมอออกปากว่าโลหิตจางขนาดนี้ ไม่น่าจะมีชีวิตเดินเหินอยู่ได้เลย นอกจากโลหิตจางแล้วยังมีเบาหวานเล็กน้อย ความดันโลหิตสูง อาการบวมไม่เป็นที่สังเกต อาการที่แสดงออกมาภายนอก มีอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร ข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ อุจจาระมีสีเขียวคล้ำดำ แต่เรามองผ่านไป คิดเสียว่า ที่เป็นเช่นนั้น เพราะรับประทานยาพวกเข้าสนิมเหล็กและตับ ซึ่งเป็นยาบำรุงโลหิต เมื่อนำอุจจาระไปตรวจจึงพบว่า มีเลือดปนอยู่ในอุจจาระ คุณหมอนราทร ธรรมบุตร ได้กรุณานำคุณหมออรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ มาตรวจที่บ้าน และนำเข้าไว้ในโรงพยาบาล ทั้งรีบเร่งทำการวิเคราะห์วินิจฉัยโรคโดยด่วน และกรุณาแจ้งให้ทราบถึงสาเหตุของโรคที่ทำให้โลหิตจางอย่างมากมาย ซึ่งเป็นเหตุให้โรคอื่น ๆ แทรกเข้ามานั้น คือ เป็นมะเร็งในเม็ดเลือด (ลิวคีเมีย Leukemia) แล้วก็เป็นชนิดที่รุนแรงด้วย จึง

ชนิดนี้พบบ่อยมาย โอกาสที่จะเยียวยาให้หายนั้นรู้กันอยู่แล้วว่าในปัจจุบันนี้ยังไม่มีทาง แต่หมอก็ได้พยายามให้เลือดหลายครั้ง ให้ยาพิเศษ ที่จะเป็นทางช่วยให้มีอายุยืนนานไปได้อีกหน่อย อาการก็ทรงอยู่ พักอยู่ที่โรงพยาบาลได้ ๒๗ วัน จึงได้พากลับมาพักที่บ้าน ดูคนไข้ดีอกดีใจมาก ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดเล่นพูดหัวขบขัน อันเป็นลักษณะปรกติของพี่ แต่ชีพจรบอกว่าอาการมิได้ดีขึ้นเลย ตลอดเวลาที่เจ็บอยู่ที่บ้านและที่โรงพยาบาล ท่านอาจารย์ อภิชาโตภิกขุ วัดนาคปรก และท่านพระครูปลัดอำนวย นรินทโร วัดนางชี ได้กรุณามาเยี่ยมให้กำลังใจ และท่านอาจารย์พร รัตนสุวรรณ แห่งสำนักค้นคว้าทางวิญญาณและมูลนิธิส่งเสริมการศึกษาพระพุทธศาสนาสำหรับเยาวชน ได้กรุณามาอธิบายหลักธรรมบางข้อให้พี่เข้าใจ ตลอดจนแนะแนวปฏิบัติว่าควรจะปฏิบัติตนอย่างไร จิตใจของคนเราจึงจะสงบในบั้นปลาย อาศัยที่พี่ได้เคยฝึกสมาธิด้วยตนเองมาบ้างแล้ว โดยไม่เคยเรียนจาก

ครูบาอาจารย์ เพียงแต่เคยอ่านหนังสือ เช่น วิปัสสนาบันเทิงสาร บางเล่มบางตอน เคยนั่งหลับตาบริกรรมได้นิมิตเห็นกระโหลกศีรษะคน ขณะนั้นเล่าว่ามิได้กลัว แต่ไปสงสัยว่ากระโหลกศีรษะใคร นับแต่นั้นมาก็เลยเลิกฝึก ความจริงแล้ว อาจารย์ชี้แจงว่า มีน้อยรายที่จะได้สมาธิจิตถึงขั้นได้นิมิต ส่วนมากผู้ที่เริ่มฝึกมักไม่เห็นอะไรเลย นอกจากจะช่วยให้เราหลับสนิทง่ายมากขึ้นขนาดกรนฟังดังลั่นห้องฝึกไปทีเดียว พอตื่นขึ้นถามว่า เป็นไง ต่างก็ยิ้มบอกว่า ดีเหลือเกิน ดีอย่างไรไม่กล้าถาม สำหรับผู้ที่เริ่มฝึกแล้วได้สมาธิขั้นได้นิมิตเลยเช่นนี้ ถ้าไม่เป็นเพราะจิตของผู้นั้นหวั่นไหว ขาดสติแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่า ผู้นั้นต้องมีสมาธิดีอันเคยฝึกฝนถึงขั้นนี้มาแต่ชาติก่อน ชาตินี้เมื่อเริ่มฝึก จิตเป็นสมาธิได้เร็วและเข้าถึงจุดที่เคยฝึกไว้แต่ชาติก่อน หากสลัดความกลัวความสงสัยไปเสียแล้ว คุมสติไว้ให้มั่น เพียรเจริญวิปัสสนา ในกรณีที่ได้พบนิมิตเช่นนี้พึงพิจารณาให้เห็นชัดในความไม่เที่ยง

ของสังขาร เมื่อเกิด ก็ย่อมมีแก่ มีเจ็บ มีตาย เป็นของธรรมดา ทุกคนจะเว้นเสียมิได้ซึ่งวิบากของกรรม คือ ความดีความชั่ว ที่บำเพ็ญสะสมไว้ในสันดานของคนเราเท่านั้น จะเป็นผู้นำเราไปเกิดมีบุคคลิกภาพอย่างไร หรือในแห่งหนใดที่เราเลือกตามใจมิได้

เมื่อพี่ได้ฟังอาจารย์พร รัตนสุวรรณ ชี้แจงแนะแนวปฏิบัติจนเป็นที่เข้าใจแล้ว ก็เริ่มลำรวมจิตให้เป็นสมาธิ และนำคาถาของพระพุทธองค์บางบทที่จำได้มาพิจารณาให้ซึ้งสติของพี่จึงดีอยู่ตลอดเวลา ยังสั่งเสียอะไร ๆ เพิ่มเติมได้จนวาระสุดท้าย ๓ เมษายน ๒๕๑๐ คล้ายกับจะรู้ตัวล่วงหน้า ได้บริกรรมทำจิตให้เป็นสมาธิ ค่อยผ่อนลมหายใจไปจนหมดด้วยความสงบ เวลา ๑๓.๔๖ น.

ลิวคีเมีย (Leukemia) เป็นโรคที่ร้ายแรงชนิดหนึ่ง ซึ่งยังไม่ทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคอย่างนี้อย่างแท้จริง ผู้ที่

ป่วยด้วยโรคนี้มักจะลงท้ายด้วยการเสียชีวิต ลักษณะที่สำคัญของโรคนี้ ก็คือ ในร่างกายของผู้ป่วยจะมีเม็ดเลือดขาวชนิดต่าง ๆ อย่างมากมายเกินความต้องการ และมีอาการโลหิตจาง

ลิวคีมอย (Leukemoid) เป็นภาวะที่มีเม็ดเลือดขาวในร่างกายมากเหมือนกัน แต่มีสาเหตุเนื่องมาจากเป็นปฏิกิริยาที่เกิดจากโรคติดเชื้อต่าง ๆ เช่น บัคเตรี (Bacteria) และเชื้อไวรัส (Virus) เป็นต้น ที่พบบ่อยก็คือเกิดร่วมกับคนไข้ที่เป็นนิวโมเนีย (Pneumonia) เยื่อหุ้มสมองอักเสบ การอักเสบของต่อมน้ำเหลืองต่าง ๆ และโรคอื่นที่เกิดจากการอักเสบ และติดเชื้อชนิดอื่นอีก แต่ไม่มีอันตรายมากเท่ากับลิวคีเมีย

ข้อความตอนนี้ ดิฉันเลือกคัดมาจากข่าวการแพทย์ ปีที่ ๑๘ เล่ม ๑๑ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๘ ส่วนเรื่องราวละเอียดและอาการของโรคที่ระพึงสังเกตได้ในระยะ

แรก ๆ นั้น คุณหมออนราทร ธรรมบุตร ได้กรุณาเขียนอธิบายไว้ในตอนท้ายของหนังสือเล่มนี้ ซึ่งดิฉันรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่ง คุณหมอสนใจคนไข้ตั้งแต่ครั้งแรกที่พบและบอกได้ทันที เมื่อผ่านการตรวจวินิจฉัยทุกระบบตามวิธีการของโรงพยาบาลแล้ว เรื่องที่หมอบอกไว้แต่แรกนั้นถูกต้องทุกประการ ทำให้เราเตรียมตัวเตรียมใจต่อสู้ความโศกสลดในการจากไปโดยไม่มีวันกลับของพี่มาแต่เนิ่น

อุษา วราหะสิน

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๐

คำชี้แจง
เรื่องแว่วเสียงสวรรค์

เรื่องแว่วเสียงสวรรค์เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าเขียนลงเป็นประจำในหนังสือวิญญาณ ซึ่งเป็นหนังสือออกรายเดือน หนังสือนี้ได้พิมพ์เผยแพร่มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๘ หนังสือวิญญาณไม่ใช่เป็นหนังสือนิยายเกี่ยวกับเรื่องผี ๆ ดังที่บางคนเข้าใจ ตรงกันข้าม หนังสือนี้เป็นหนังสือวิชาการที่เผยแพร่หลักธรรมต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า โดยเฉพาะคือเรื่องปฏิจจสมุปบาท ซึ่งข้าพเจ้าพยายามเขียนออกมาในแบบง่ายๆ เพื่อให้นักศึกษาทั่วไปอ่านเข้าใจได้ เรื่องแว่วเสียงสวรรค์เป็นเพียงเรื่องหนึ่งในจำนวนหลายเรื่องของหนังสือวิญญาณ และเป็นเรื่องที่ได้รับรู้มาจากผู้ที่อยู่ในโลกของโอปปาติกะบอกเล่าให้ฟัง โดยวิธีการติดต่อทางสมาธิ ดังที่ท่านได้เห็นอยู่นี้ เรื่องนี้คุณอุษา วราห์สิน ได้ขอเอาไปพิมพ์ลงในหนังสือที่จะแจกในงานศพของคุณแถว เลิศวณิช ผู้เป็นพี่สาว

ข้าพเจ้าเต็มใจอนุญาตให้ทันที เพราะเป็นการกุศล และข้าพเจ้าเองก็ต้องการจะให้เรื่องนี้เป็นที่รู้แก่ทั่วไปอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ดี เท่าที่เอามาลงนี้เป็นเพียง ๒ ตอนเท่านั้น ซึ่งตอนแรกลงในหนังสือวิญญาณฉบับเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๐ ตอนที่สองลงในฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๑๐ ส่วนที่ลงในปีก่อน ๆ ยังมีอีกมาก ฉะนั้นผู้ที่สนใจใคร่ที่จะทราบเรื่องในทำนองนี้ ก็ขอได้โปรดติดต่อกับข้าพเจ้า ตามตำบลที่แจ้งไว้ข้างท้ายนี้ หนังสือวิญญาณเป็นหนังสือการกุศลผู้ที่ต้องการเป็นสมาชิกจะบริจาคเงินบำรุงเท่าไรก็ได้ หรือจะไม่บริจาคก็ได้ ทั้งนี้สุดแล้วแต่ศรัทธา

พร รัตนสุวรรณ

สำนักค้นคว้าทางวิญญาณ (ชั่วคราว)

๔๙/๓ ถนนสามเสน บางลำภู พระนคร โทร. ๒๐๕๓๙

(เยื้องตรงข้ามโรงภาพยนต์บุศยพรรณเข้าตรอกข้างร้านตัดเสื้อมิตรชาย)

แว่วเสียงสวรรค์

ในขณะที่คนเราจะสิ้นใจ จะมีความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัสหรือไม่ ? และเมื่อตายไปแล้วความเจ็บป่วยจะยังมีอยู่อีกหรือไม่ ?

การที่คนเราส่วนมากกลัวตายมีเหตุสำคัญอยู่สองสามอย่าง คือ :—

๑. เพราะรู้สึกว่าจะต้องจากบุคคลและสิ่งของอันเป็นที่รัก ซึ่งในเมื่อนึกขึ้นมาแล้วทำให้ใจหาย เพราะเป็นการจากอย่างชนิดที่ไม่มีวันจะได้พบกันอีก ถ้าหากคนไหนมีบุคคลหรือสิ่งของที่ตนเองรักมาก ก็จะเกิดความกลัวและเกิดความเศร้าโศกเสียใจอย่างมาก เกิดความห่วงอาลัยอย่างมาก แต่ถ้าหากคนไหนอยู่คนเดียว ไม่มีบุคคลหรือสิ่งที่จะเป็นห่วงความกลัวในเรื่องนี้ก็มีน้อย

๒. เพราะไม่ทราบว่าเมื่อตายแล้วจะเป็นอย่างไร วิญญาณจะสูญสิ้นไปเลย หรือว่าจะไปเกิดใหม่ มีชีวิต

ขึ้นมาใหม่ จะมีความสุขหรือความทุกข์อย่างไร จะมีความเป็นอยู่อย่างไรไม่อาจที่จะทราบได้ และทำให้นึกหวาดระแวงไปต่าง ๆ เหมือนกับคนที่กลัวความมืด เพราะไม่ทราบว่าในความมืดนั้นจะมีอะไรบ้าง แต่สำหรับบุคคลที่แน่ใจว่าตัวเองตายแล้วจะต้องเกิดอีก และแน่ใจว่าจะมีความสุขยิ่งกว่าเมื่อตอนมีชีวิตอยู่เป็นคน สำหรับบุคคลที่มีความแน่ใจอย่างนี้ ความกลัวตายจะมีน้อย

๓. เพราะเข้าใจว่าในขณะที่จะตายจะต้องมีความเจ็บปวดอย่างทรมานที่สุด ทั้งนี้แม้ว่าตนเองจะยังไม่เคยตายสำหรับในชาตินี้ก็ตาม แต่ก็เคยสังเกตหรือจำได้จากการที่ตนเองเคยป่วยหนักในบางครั้ง และเห็นคนอื่นได้รับความทรมานจากการเจ็บป่วยจนกระทั่งตาย เหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ส่วนมากมักจะเป็นภาพประทับใจ และทำให้คิดอยู่เสมอว่าเวลาจะตายจริง ๆ คงจะทรมานอย่างนั้นและอีกอย่างเนื่องจากว่าคนที่ป่วยหนักถึงขั้นที่จะต้องตาย และในที่สุดก็ตายไปนั้นไม่มีใครกลับมาบอกว่าตอนจะตายนั้นมีความเจ็บปวดทร-

มานอย่างไร และถ้าหากจะพิสูจน์จากตัวเองก็ไม่มีทาง เพราะยังไม่เคยตายแล้วฟื้นขึ้นมาอีก แต่จากความเจ็บปวดทรมานที่ได้รับในเวลาเจ็บป่วย และจากการสังเกตเห็นคนอื่นเลยทำให้เกิดความรู้สึกว่า ก่อนที่จะตายคงจะเจ็บปวดอย่างทรมานจนกระทั่งทนไม่ไหวจึงได้ตายไป คนส่วนมากที่กลัวตายก็เพราะกลัวเจ็บมากกว่าอย่างอื่น เราอาจจะเคยได้ยินคนส่วนมากพูดว่า ถ้าจะตายอย่างสบายก็ไม่กลัว แต่ที่กลัวตายนั้นก็เพราะกลัวทรมาน

เนื่องจากปัญหาข้อนี้เป็นปัญหาที่คนส่วนมากไม่อาจที่จะทราบความจริงได้ด้วยตัวเอง และก็ไม่อาจที่จะทราบได้ปากคำของคนที่ป่วยหนักแล้วก็ตายไป เพราะฉะนั้นจึงได้เกิดความสงสัยว่า ในขณะที่จะตายจริง ๆ นั้นมีความเจ็บปวดทรมานจริงหรือไม่ หรือว่าไม่เจ็บเลย ข้าพเจ้าคิดว่า คนที่จะตอบปัญหาข้อนี้ได้ดีที่สุดก็คือคนที่ตายไปแล้ว เพราะท่านเหล่านี้ได้มีประสบการณ์ด้วยตัวเอง และเข้าใจว่าคงจะจำ

ความรู้สึกในขณะที่กำลังจะตายได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้ให้ศิษย์ของข้าพเจ้าผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นคนมีสมาธิ สามารถเข้าสมาธิไปติดต่อกับโอปปาติกะได้เข้าไปถามโอปปาติกะองค์หนึ่งซึ่งเมื่อท่านสมัยที่เป็นมนุษย์เป็นฝรั่ง ท่านได้ศึกษาปรัชญาของศาสนาต่างๆ โดยเฉพาะท่านมีความรู้แตกฉานในหลักปรัชญาของศาสนาพราหมณ์ ได้เคยฝึกหัดในทางโยคะจนกระทั่งมีความสามารถเข้าสมาธิได้ดีมาก ท่านได้ละจากโลกมนุษย์ไปหลายสิบปีแล้ว ข้าพเจ้าได้ขอให้ท่านผู้นี้เป็นผู้ตอบปัญหาข้อนี้ ซึ่งท่านก็ได้กรุณาตอบให้ทราบดังต่อไปนี้

สำหรับท่าน ก่อนที่จะตายจากโลกมนุษย์นั้นท่านได้ป่วยกระเสาะกระแสะ ร่างกายอ่อนเพลียลงไปทุกวัน วันหนึ่งเมื่อท่านนอนหลับก็ปรากฏว่า เมื่อตื่นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งก็มามีชีวิตอยู่ในโลกทิพย์แล้ว ตัวท่านเองไม่รู้สึกว่าได้รับความทรมานแต่อย่างใด เพราะเป็นการตายในขณะนอนหลับ และเมื่อตื่นขึ้นมาในโลกทิพย์ ท่านก็รู้สึกสบายและสดชื่นดี ไม่มี

ความเจ็บปวดเหมือนเมื่อตอนอยู่ในโลกมนุษย์ ทั้งนี้ก็เพราะท่านได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสภาพแห่งความตายและโลกหน้ามาก่อนแล้ว ตั้งแต่สมัยยังเป็นมนุษย์ ท่านบอกว่าสำหรับรายอื่นที่ท่านได้รู้เห็นมา ก็พอจะวางเป็นกฎได้ดังต่อไปนี้ :—

ถ้าหากว่าคนไหนในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่เป็นคน ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องโลกหน้า ไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสภาพแห่งความตาย และมีความยึดมั่นอย่างผิด ๆ ว่า คนเราเมื่อตายแล้วก็สูญเลย ซึ่งคนประเภทนี้โดยนิสัยสันดานจะต้องเป็นคนที่ยึดมั่นในตัวเอง และมีความกลัวตาย ไม่อยากจะตายเพราะตัวเองไม่มีความหวังอะไรเหลืออยู่สำหรับกาลข้างหน้าเขาจะเชื่ออะไรก็เฉพาะภายในขอบเขตเท่าที่ตาของเขามองเห็น หรือประสาทของเขาจะพึงรับได้เท่านั้น สำหรับบุคคลประเภทนี้ไม่ว่าจะตายด้วยวิธีไหน คือจะเป็นการตายอย่างไม่รู้สึกตัว คือนอนหลับแล้วก็ตายไป หรือว่าสลบแล้วก็ตาย

ไป หรือเกิดอุบัติเหตุ หรือถูกฆ่าแล้วตายทันที หรือจะตาย ด้วยโรคภัยไข้เจ็บอย่างธรรมดาก็ตาม เมื่อตายไปแล้ว รายไหนก็รายนั้น กล่าวคือพอรู้สึกตัวตื่นขึ้นมาบนโลกทิพย์ ก็จะต้องเข้าใจว่าตนเองยังไม่ตาย เพราะเหตุที่เข้าใจว่าตัวเองยังไม่ตาย เพราะฉะนั้นความยึดมั่นที่เคยมีต่อกายเนื้ออย่างไรก็จะยังฝังอยู่ในใจอย่างนั้น และครั้นแล้วจากอุปทานอันนี้ มันก็จะสร้างความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานอย่างเดียวกับเมื่อตอนที่มีชีวิตอยู่เป็นคน และเขาก็จะได้รับความทรมานอย่างนั้นตลอดไปนานแสนนาน ถ้าหากเขายังไม่ยอมเปลี่ยนความคิดอันนี้

ท่านให้เหตุผลว่า คนเราเมื่อก่อนที่จะสิ้นใจ ถึงแม้จะไม่รู้สึกตัวก็ตาม แต่ความเจ็บทรมานในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่เป็นมนุษย์ และในขณะที่ยังมีสติสัมปชัญญะอยู่ ความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นในขณะนั้นความเข้าใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ตลอดถึงความยึดถืออะไรต่าง ๆ ในขณะนั้น เมื่อมีอยู่อย่างไร มันก็จะสร้างวิบากลงในสันดานอย่างนั้น

บรรดาความรู้สึกต่าง ๆ ที่ฝังอยู่ในสันดานนั้น แม้ว่ามันจะไม่แสดงออกมาในเวลาตื่น แต่มันก็มักจะให้ผลเห็นได้อย่างหนึ่งคือการฝัน แต่การฝันนั้นแม้จะร้ายสักเพียงไรก็ตาม ไม่นานเท่าไรก็ตื่น เราได้รับการทรมานก็ในชั่วระยะเวลาที่เรานอนหลับและยังฝันอยู่เท่านั้น เมื่อตื่นขึ้นมาแล้วและรู้สึกตัวแล้วว่าตะกี้ฝันไป ความทุกข์ทั้งหลายที่มีอยู่มันก็จะเลือนหายไปในไม่ช้า แต่การฝันร้ายซึ่งเกิดจากวิบากหรือเกิดจากความรู้สึกประทับใจต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสันดานนั้น สำหรับในโลกทิพย์แล้ว มันเป็นการทรมานอย่างแสนสาหัสและกินเวลานาน เพราะว่าตราบใดที่เขายังเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดอันนั้นไม่ได้ เช่นบางคนทั้งที่ตายมาแล้วหลายปี บางคนหลายสิบปี บางคนนับเป็นร้อย ๆ ปีก็มี ทั้งที่ตายมาแล้วเป็นเวลานาน แต่เขายังเข้าใจว่าเขายังเป็นคนอยู่ แล้วจงคิดดูว่าสำหรับในโลกของโอปปาติกะนั้น วิบากมันจะให้ผลในฉับพลันหรือพูดอีกนัยหนึ่ง ความคิดคือการกระทำ และมันจะมี

ผลออกมาตามความคิดอันนั้นทันที ส่วนในโลกมนุษย์ถ้าเรา เพียงแต่คิดอยู่ในใจ ยังไม่พูดหรือยังไม่ทำออกมา ผลจะยังไม่ปรากฏ แต่ในโลกของโอปปาติกะ ถ้ามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ผลมันจะออกมาตรงตามความรู้สึกนึกคิดอันนั้นทันที เพราะฉะนั้นในเมื่อตนยังเข้าใจว่ายังไม่ตาย เพราะคิดเสียว่า ถ้าตายแล้วก็ไม่มีตัวตน จะต้องไม่มีชีวิต และจะมีความนึกคิดอย่างนี้ไม่ได้ ก็ในเมื่อตัวเองยังมีความรู้สึกอยู่ และมีรูปร่าง และก็เหมือนกับของเดิมทุกอย่าง เพราะฉะนั้น ในเมื่อเขาเข้าใจผิดอย่างฝังหัวมาเสียแล้วว่า คนที่ตายแล้วจะต้องไม่มีอะไร แต่ในเมื่อตนเองยังมีอะไรทุกอย่าง ฉะนั้นจึงเป็นการเหลือวิสัยหรือยากมากที่จะอธิบายให้คนเหล่านี้เข้าใจว่า เขาเองได้ตายจากโลกมนุษย์มาแล้ว และเนื่องจากบุคคลประเภทนี้เมื่อตายแล้วก็หนีจากโลกมนุษย์ไม่พ้น และยังคงเห็นสภาพต่าง ๆ ในโลกมนุษย์เหมือนกับในขณะที่ตนเองยังมีชีวิตอยู่ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการยากจริง ๆ

ที่จะให้เขาเข้าใจว่าเขาเป็นคนตาย เขาได้เปลี่ยนชีวิตใหม่แล้ว ในเมื่อเขายังเข้าใจเช่นนี้ ยังยึดมั่นอยู่เช่นนี้ เพราะฉะนั้นความเจ็บปวดทรมานทุกอย่างในสมัยที่ยังเป็นมนุษย์อยู่อย่างไร เมื่อตายจากโลกมนุษย์แล้ว ก็ยังต้องมีอยู่อย่างนั้น ทั้งนี้ยังไม่ต้องพูดถึงวิบากของบาปกรรมต่าง ๆ ที่คนเหล่านั้นได้สร้างเอาไว้ ซึ่งวิบากเหล่านี้ยังจะสร้างสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมชนิดที่ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานยิ่งกว่าความทรมานที่เกิดจากความเจ็บป่วย เช่นบางคนอาจจะมองเห็นภาพหรือสิ่งแวดล้อมที่น่าสะพึงกลัว และทรมานตัวเองอยู่ตลอดเวลา

หลักที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสเอาไว้ว่า ทุกอย่างในโลกทิพย์เกิดจากใจ (มโนมยรูป) หลักอันนี้เป็นหลักที่สำคัญมาก ผู้ที่เข้าใจหลักอันนี้ดี ก็จะมองเห็นได้โดยง่ายว่า คนที่ตายแล้ว แต่ยังเข้าใจว่าตัวเองยังไม่ตายนั้น จะได้รับความทุกข์ทรมานอย่างไร ความเจ็บปวดทรมานในขณะที่ยังเป็นมนุษย์อยู่นั้น ใครจะได้รับอย่างไร ดีขึ้นอยู่กับประเภทของโรคภัยไข้เจ็บที่เกิดขึ้นเป็นราย ๆ ไป แต่ถึงแม้จะได้รับการทรมาน

สักเพียงไรก็ตาม แต่เนื่องจากคนเรายังมีเวลาหลับ หรือบางทีก็สลบหมดความรู้สึก ซึ่งในขณะนี้จะไม่ได้รับการทรมาน เช่นคนที่ถูกวางยาหรือถูกฉีดยาให้สลบ หรือฉีดยาทำให้เกิดอาการชาหรือทำให้นอนหลับ ในขณะนี้คนเราก็ไม่ได้รับการทรมานจากการเจ็บป่วย และในทำนองเดียวกันคนเราเมื่อจะตาย พอถึงระยะสุดท้ายจริง ๆ คนเราจะไม่รู้สึกถึงการเจ็บปวดเลย ขอให้สังเกตว่า บางคนก่อนจะตายหูก็ไม่ค่อยจะได้ยิน ตาก็มองไม่เห็นอะไร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประสาทเริ่มหมดประสิทธิภาพแล้ว ซึ่งความเป็นจริงในขณะที่คนเราจะสิ้นใจนั้น ประสาททุก ๆ ส่วนจะหมดประสิทธิภาพคล้ายกับถูกวางยาสลบ หรือทำให้นอนหลับสนิท เพราะฉะนั้นในตอนนี้ขอให้ทุกคนหมดความเป็นห่วงได้ แต่ในขณะที่ประสาทหมดประสิทธิภาพ วิญญาณไม่รับรู้ถึงสิ่งภายนอก และไม่ได้รับความทุกขเวทนาทางกายนั้น ในตอนนี้ บางคนก็มีเวลาเหลือเพื่อที่จะเตรียมตัว เพื่อการไปสู่โลกหน้า เช่น

บางคนสลบอยู่ตั้งหลายวัน ซึ่งในที่สุดก็ตายไปโดยที่ยังไม่ฟื้นขึ้นมาอีกเลย แต่ถึงแม้ว่าบางคนจะตายอย่างกระทันหัน เป็นต้นว่าถูกยิงตายทันทีอย่างนี้เป็นต้น แม้กระนั้นก่อนที่จะสิ้นใจ หรือก่อนที่วิญญาณจะดับออกจากร่างนั้น ก็ยังมีเวลาพอที่วิญญาณจะมีความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นก่อนที่จะสิ้นไปจริง ๆ ซึ่งความรู้สึกที่เกิดขึ้นในระยะนี้เป็นไปโดยไม่รู้สึกตัวเป็นความรู้สึกของภวังคจิตโดยเฉพาะ แต่ถึงกระนั้นก็อย่าเข้าใจว่าจะไม่มีการรู้สึกตัวจริง ๆ ที่พูดว่าไม่รู้สึกตัวนั้นหมายถึงไม่มีความรู้สึกทางร่างกาย แต่ในส่วนจิตใจโดยเฉพาะนั้นมีการรู้สึกตัวเหมือนอยู่ในความฝัน ซึ่งในตอนนี้เป็นตอนที่บรรดาความเจ็บปวดทรมานต่าง ๆ ทางร่างกายไม่มีแล้ว และตอนนี้เองเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญที่สุด มันเป็นเรื่องของวิบากที่จะแสดงออกมาโดยเฉพาะ กล่าวคือ ถ้าหากวิบากของกุศลเกิดขึ้นในตอนนี้ เขาก็จะเห็นแต่นิมิตที่ดี เขาก็มีความสุขใจ ตายไปอย่างเป็นสุข แต่ถ้าวิบากของอกุศลแสดง

ออกมา เขาก็จะเห็นแต่นิมิตไม่ดี และได้รับความทุกข์ทรมาน ทางใจ ตายไปอย่างทุกข์ทรมาน อย่าลืมว่าความสุขและความทุกข์นิมิตดีและไม่ดี ที่เกิดขึ้นในตอนนี้แหละ จะเป็นตัวการสำคัญที่จะทำให้ชีวิตเกิดใหม่ในโลกของโอปปาติกะเป็นไปในรูปไหน ขอให้นึกถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ตรัสไว้ว่า เมื่อจิตเศร้าหมองและทุคติเป็นอันหวังได้ แต่ถ้าจิตผ่องใส สุคติก็เป็นอันหวังได้

อนึ่ง ท่านบอกว่า ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ ก่อนที่จะสิ้นใจนี้ ทุกคนบังคับเอาไม่ได้ว่าจะให้ความรู้สึกอันไหนมันเกิดขึ้นมา มันเหมือนกับคนทั่วๆไปที่ไม่อาจจะบังคับได้ว่า เมื่อตัวเองหลับไปแล้วจะให้ฝันอย่างไรก็ได้ คนทั่วไปทราบกันดีว่า เราไม่อาจจะรู้ล่วงหน้าว่าคืนนี้หลับแล้วจะฝันว่าอย่างไร แต่ถึงอย่างไรก็ตามมีหลักเกณฑ์พอจะยึดถือได้ว่า ถ้าหากเราพยายามทำแต่ความดีอยู่เสมอ สร้างแต่วิบากที่ดีก็เป็นอันหวังได้ว่า ในขณะที่เรานอนหลับหรือในขณะที่เราจะสิ้นใจ

นั้นต้องผันดีแน่ แต่ถ้าสร้างบาปกรรมเอาไว้มาก ก็จะได้ผลตรงกันข้ามกฎของกรรมจะให้ผลอย่างตรงไปตรงมา และเที่ยงตรงที่สุด ก็ตรงนี้แหละ และด้วยความจริงอันนี้เองที่ทางคริสศาสนา กล่าวไว้ว่า เมื่อถึงวันสิ้นโลก พระผู้เป็นเจ้าก็จะพิพากษาโทษมนุษย์ทุกคนและอย่างเที่ยงตรงที่สุด ซึ่งคำว่าสิ้นโลกในที่นี้คนที่ไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงไปเข้าใจเสียว่า หมายถึงโลกคือแผ่นดินได้ถูกน้ำท่วมโลก หรือถูกไฟเผาโลกอะไรทำนองนี้ แล้วชีวิตทุกอย่างก็ได้สูญสิ้นไปจากโลก ซึ่งทำให้เกิดปัญหา หรือทำให้เกิดข้อคัดค้านขึ้นมากมาย เพราะคนที่ตายไปก่อนก็จะต้องรอจนกระทั่งถึงคนสุดท้ายที่ตายจากโลกนี้ พระผู้เป็นเจ้าจึงจะพิพากษา ซึ่งทำให้เกิดปัญหาว่าพระองค์จะทำหน้าที่นี้ได้ทั่วถึงหรือ เพราะแต่ละคนก็จะต้องผ่านการพิพากษาทั้งสิ้นเมื่อเป็นเช่นนี้คนทั้งหมดในโลก ซึ่งมีจำนวนมากมายเหลือเกินก็จะต้องรอเข้าคิวกันยาวเหยียด ซึ่งทำให้นึกไปอีกแง่หนึ่งว่า พระผู้เป็นเจ้าไม่น่าจะปล่อยงานให้คั่งค้างถึงขนาดนั้น

ตอนสอง

แว่วเสียงสวรรค์

สายใยระหว่างกายเนื้อกับกายทิพย์คืออะไร ?

ในหนังสือโลกทิพย์ก็ดี ในหนังสือปรัชญาโยคะของท่านรามจักร์ก็ดี และในหนังสืออื่น ๆ อีกหลายเรื่อง ในกรณีที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกายเนื้อกับกายทิพย์ ทุกเรื่องจะมีการกล่าวถึงสายใยแห่งชีวิต ซึ่งเรียกชื่อในภาษาอังกฤษว่า Magnetic cord หรือ Life-line เป็นการน่าประหลาดอยู่อย่างหนึ่ง กล่าวคือ ตามเนื้อเรื่องในหนังสือเรื่องโลกทิพย์นั้น ทั้งโอปปาติกะที่มาบอก และผู้ที่ทำการบันทึกต่างก็เป็นคนนับถือคริสต์ศาสนา ส่วนท่านรามจักร์ผู้เขียนปรัชญาโยคะเป็นบุคคลที่นับถือหลักปรัชญาของศาสนาพราหมณ์ ทั้งสองคนนี้เกิดอยู่คนละแห่ง แต่ข้อความที่กล่าวไว้ในหนังสือตรงกัน และในหนังสืออื่น ๆ อีกที่เขียนขึ้นจากคำบอกเล่าของพวก

โอปปาติกะที่มาติดต่อโดยวิธีการเข้าทรง เช่นหนังสือ Estelle Roberts Forty Years A Medium ซึ่งเป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่แพร่หลายมาก และมีหลักฐานน่าเชื่อมาก ในหนังสือเล่มนี้ผู้ทำการบันทึกไม่ใช่เป็นคนที่สนใจต่อทางศาสนาโดยเฉพาะ แต่ถึงกระนั้น ข้อความที่กล่าวถึงเรื่องสายใยแห่งชีวิตก็ตรงกัน แต่สำหรับในทางพระพุทธศาสนาไม่มีการกล่าวถึงในเรื่องสายใยแห่งชีวิต เพราะฉะนั้นจึงทำให้ข้าพเจ้าเกิดความสงสัยว่า ความจริงจะเป็นอย่างไรแน่ จึงได้เรียนถามท่านโอปปาติกะองค์เดียวกันกับที่ได้ตอบปัญหาข้อที่แล้วมา ท่านได้กรุณาให้คำอธิบายดังต่อไปนี้ :—

ตามที่ในหนังสือหลายเล่มกล่าวว่า ในเวลาที่คนเราจะตาย จะต้องมีกายทิพย์ออกมาจากกายเนื้อ และตราบใดที่สายใยแห่งชีวิต ซึ่งผูกพันเชื่อมโยงกายเนื้อกับกายทิพย์ยังไม่ขาดออกจากกัน กายเนื้อนั้นจะถึงแก่ความตายไม่ได้ ความตายที่แท้จริงย่อมหมายถึงสายใยแห่งชีวิตนี้ขาดสะบั้นลง และในบางกรณีที่คนเรานอนหลับแล้วมีกายทิพย์ออกมา

เหมือนกับในรายที่บางคนได้สมาธิขั้นสูงแล้วถอดกายทิพย์ออกมา ก็ย่อมจะมีสายใยเชื่อมโยงไว้เสมอ

ท่านบอกว่า สมมติว่าจะมีใครนั่งสมาธิแล้วถอดกายทิพย์ หรือนอนหลับแล้วมีกายทิพย์ออกมา ในขณะนั้นถ้าหากว่าจะมีใครมาฆ่าที่กายเนื้อให้ถึงแก่ความตายทันที โดยที่ร่างกายนั้นจะไม่รู้สึกตัวก็ตาม กายทิพย์ก็จะเข้ามาสู่กายเนื้อทันทีโดยอัตโนมัติอย่างฉับพลันโดยไม่คิดล่วงหน้าว่าจะต้องกลับ เพราะกายทิพย์จะรู้ได้โดยสัญชาติญาณ ในเมื่อมีอันตรายเกิดขึ้นกับกายเนื้อ แล้วก็จะกลับเข้าสู่กายเนื้อทันเวลาเสมอ ก่อนที่กายเนื้อจะถึงแก่ความตาย ความรวดเร็วในการกลับคืนเข้าสู่ร่างเดิมนั้นเร็วกว่าอะไรทั้งหมด เพราะฉะนั้น แม้ว่าบางคนจะถูกยิงด้วยปืนถูกที่สำคัญแล้วตายทันทีแม้กระนั้นกายทิพย์ก็ยังกลับเข้ามาทันก่อนที่ลูกปืนจะถูกกายเนื้อเสียอีก ท่านบอกว่า อันนี้เป็นกฎธรรมดา และถ้าหากเข้าใจกฎอันนี้ดี ก็จะเข้าใจคำว่าสายใยแห่งชีวิตได้โดยแจ่มแจ้ง

ในทางตะวันตกหรือแม้ในทางปรัชญาโยคะก็ตาม มักจะมีคำพูดในทำนองเปรียบเทียบ ซึ่งฟังดูอย่างเผิน ๆ ก็เหมือนจะทำให้เข้าใจง่าย แต่เพราะความง่ายในเรื่องการใช้ภาษานี่แหละ ส่วนมากเลยทำให้เข้าใจผิด ท่านบอกว่าความจริงสายใยแห่งชีวิตนั้น ไม่ใช่เป็นเส้นด้าย แต่ที่ต้องใช้คำว่าเส้นด้ายหรือสายใย ก็เพราะยังหาคำที่ดีกว่านี้ไม่ได้ ที่จะพูดให้คนทั่วไปเข้าใจความจริงในเรื่องนี้ ในทางคริสต์ศาสนากับศาสนาพราหมณ์ ข้อความในคัมภีร์มักจะเต็มไปด้วยเรื่องบุคคลาธิษฐาน ซึ่งผิดกับในทางพระพุทธศาสนาซึ่งในกรณีที่ถ้าใช้คำอุปมาแล้วจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดก็มักจะเว้นเสีย เช่นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกายเนื้อกับกายทิพย์ขาดจากกันนั้น ท่านบอกว่า ก็ตรงกับที่ทางพระพุทธศาสนากล่าวว่า การที่คนเราสิ้นชีวิตลงก็เพราะสิ้นวิบากที่จะดำรงชีวิตอันนั้นไว้ ดังที่สำนวนในคัมภีร์พระพุทธศาสนาใช้คำว่า กระทำกาลกิริยา ซึ่งหมายถึงว่า

ถึงเวลาถึงเวลาตายแล้วคนก็ต้องตาย ซึ่งคำว่าเราในที่นี้หมายความว่า วิบากของธรรมที่สร้างชีวิตนี้ขึ้นมานั้นหมดอำนาจ หรือหมดพลังที่จะรักษาชีวิตนั้นได้อีกต่อไป ท่านแนะให้นึกถึงหลักอภิธรรมที่กล่าวว่า สาเหตุแห่งความตายมีอยู่ ๔ อย่างคือ:—

๑. สิ้นอายุ

๒. สิ้นกรรม

๓. สิ้นทั้งอายุและกรรมพร้อมกัน

๔. เพราะมีอุปัจเฉทกกรรมตัดรอน

การที่ในปรัชญาโยคะหรือในหนังสือบางเล่มกล่าวว่า คนเราจะถึงแก่ความตายก็ต่อเมื่อสายใยแห่งชีวิต ซึ่งเป็นเสมือนเส้นด้ายที่เชื่อมโยงระหว่างกายเนื้อกับกายทิพย์ขาดสะบั้นลงนั้น หมายความว่า พลังแห่งวิบากของกรรมที่จะรักษาชีวิตของกายเนื้อเอาไว้ได้ถึงซึ่งกาลอวสาน ความจริงไม่ได้มีสายใยที่เป็นเสมือนหนึ่งเส้นด้ายผูกเชื่อมโยงกัน

เข้าไว้ ท่านบอกว่า เรื่องนี้ถ้าจะอธิบายกันด้วยหลักวิชาจริง ๆ ซึ่งเป็นการอธิบายตามข้อเท็จจริงแท้ ๆ นั้น เข้าใจยากมาก แต่ถ้าหากคนไหนเข้าใจถึงเรื่องวิญญาณเป็นผู้สร้างชีวิต ซึ่งวิญญาณสร้างขึ้นมาได้ ก็โดยอาศัยวิบากของกรรมที่มีอยู่ในวิญญาณ ถ้าเคยมีความเข้าใจเช่นนี้มาแล้วก็จะเข้าใจเรื่องสายใจแห่งชีวิตนั้นได้ถูกต้อง ท่านบอกให้สังเกตว่าวิบากของกรรม พระพุทธเจ้าได้ตรัสว่า เป็นตัวสังขาร ซึ่งแปลว่า อำนาจสร้างสรรค์

วิบากของกรรมย่อมสามารถที่จะสร้างร่างกายออกมาในรูปต่าง ๆ เช่นสร้างกายเนื้อได้หลายแบบ ในทำนองเดียวกัน วิญญาณก็สามารถที่จะสร้างกายทิพย์ขึ้นมาได้หลายแบบ คนบางคนมักจะเข้าใจว่า วิญญาณสามารถที่จะสร้างกายเนื้อและกายทิพย์ขึ้นได้ในเวลาเดียวกันนั้น ซึ่งผู้ที่เข้าใจอย่างนี้ก็มักจะเข้าใจต่อไปอีกว่า วิญญาณได้ถูกแบ่งออกมา คือส่วนหนึ่งไปสร้างกายเนื้อ และอีกส่วนไป

สร้างกายทิพย์ เมื่อเข้าใจอย่างนี้ก็จะทำให้เข้าใจว่า พลังของวิญญาณซึ่งมีอยู่ในกายเนื้อมีน้อย แต่พลังของวิญญาณซึ่งเข้าใจว่าได้ถูกแบ่งออกมามาสร้างกายทิพย์นั้นมีพลังสูงกว่า ใครจะเข้าใจอย่างนี้ก็ได้เหมือนกัน แต่ก็ขอให้เข้าใจไว้ด้วยว่านั้นไม่ได้ตรงกับความเป็นจริง เพราะความเป็นจริงแล้ว มันเหมือนกับเทียนเล่มหนึ่งจะให้กำเนิดแก่เปลวเทียนเล่มอื่น สักกี่พันเล่มก็ได้ โดยที่จะไม่ทำให้เปลวไฟของเทียนเล่มแรกลดน้อยลงไปแต่ประการใด ท่านขอให้นึกถึงเรื่อง ท่านจุลบันถกที่สามารถเนรมิตกายขึ้นมาได้ตั้งพัน ซึ่งกายที่เนรมิตขึ้นมานั้น ถึงแม้จะเป็นกายทิพย์ แต่ก็มีลักษณะเหมือนกับกายเนื้อและทำงานเหมือนกับกายเนื้อได้หลายอย่าง หรือไม่เช่นนั้น ก็ขอให้นึกถึงเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรงเนรมิตกายทิพย์ให้ไปปรากฏอยู่ต่อหน้าพระวักกลิทรงห้ามไม่ให้พระวักกลิโดดเหว ตัวอย่างในทำนองเหล่านี้สำหรับคนที่เข้าใจทางหลักวิชาดีแล้ว ก็จะเข้าใจได้

โดยไม่ยากว่าทำไมบางคนในเวลานอนหลับจึงได้มีกายทิพย์เกิดขึ้นได้ และทำไมทุกคนเมื่อตายจะต้องมีกายทิพย์เกิดขึ้นเสมอ ซึ่งบางทีกายทิพย์อาจจะเกิดก่อนเป็นเวลาตั้งหลายวัน ก่อนที่กายเนื้อจะสิ้นชีวิตลงไป

ท่านบอกว่าขอให้พยายามศึกษาคำว่าวิญญาณเป็นปัจจัยให้เกิดนามและรูป หรือวิญญาณเป็นผู้สร้างชีวิต ให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง โดยเฉพาะ จะต้องพยายามมองเห็นว่าสำหรับวิญญาณที่ยังมีตัณหาอุปาทาน คือยังมีความรักความหวงแหนในชีวิต ต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ตลอดไป ซึ่งความต้องการที่ว่านี้ฝังอยู่ในสันดานลึกซึ้ง และเหนียวแน่นมาก มันเป็นความผูกพันที่มีอยู่ทุกขณะจิต แม้แต่ในขณะที่เราไม่รู้สึกตัว ความผูกพันที่ว่านี้ก็มีอยู่ตลอดเวลา สำหรับวิญญาณที่ยังมีตัณหาอุปาทานเช่นนี้ จุติแล้วต้องปฏิสนธิอีกและสร้างนามรูปขึ้นมาอีกทันที ทำไมจึงเป็นเช่นนี้ ?

ท่านบอกว่า สายใยแห่งชีวิตที่เปรียบเหมือนเส้นด้ายนั้น ความจริงก็คือตัวตัณหานี่เองเพราะตราบใดที่ตัวตัณหา

ยังมีอยู่ อุปาทานก็ต้องมี และวิบากของกรรมคือสมรรถภาพต่าง ๆ หรืออุปนิสัยใจคอต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสันดานนั้น มันก็ทำหน้าที่ของมันอยู่ตลอดเวลากล่าวคือ สร้างชีวิตสืบต่อชีวิตดำรงชีวิตไว้ ถ้าอันหนึ่งจะต้องตายหรือหมดสิ้นไป มันก็จะสร้างอีกอันหนึ่งขึ้นมาแทนที่อย่างนี้ตลอดเวลา และขอให้เข้าใจไว้ด้วยว่าแบบอย่างของกายเนื้อ หรือที่มาของกายเนื้อก็คือกายทิพย์นั้นเอง หรือพูดอีกนัยหนึ่ง กายทิพย์ ก็คือ กายเนื้อที่ยังอยู่ในรูปเป็นพลังงานซึ่งสามารถที่จะเกิดจากวิบากของกรรมได้ทันที และเปลี่ยนแปลงไปตามอำนาจของวิบากได้ทันที ซึ่งถ้าพูดอีกนัยหนึ่ง มันก็เหมือนกับว่า ก่อนที่เราจะสร้างบ้าน ก็ต้องมีบ้านเป็นมโนภาพอยู่ก่อน ซึ่งบ้านที่เป็นมโนภาพนั้นเกิดง่าย เกิดได้อย่างรวดเร็ว แต่พอจะให้บ้านเกิดเป็นวัตถุขึ้นมาจริง ๆ ก็ต้องใช้เวลา เพราะอย่างน้อยก็ต้องแสวงหาวัสดุก่อสร้างและเครื่องมือไว้ก่อน

อนึ่ง เราเข้าใจแล้วว่าโดยธรรมดาวิญญาณสามารถที่จะสร้างร่างกายได้เสมอ แต่การสร้างนี้จะสร้างได้ดีหรือไม่ดี จะคงทนถาวรหรือไม่ ก็สุดแล้วแต่วิบากของกรรม ซึ่งในเมื่อเข้าใจอย่างนี้แล้ว ก็ควรจะต้องจำให้แม่นว่ากายเนื้อที่ถูกสร้างขึ้นด้วยความจงใจของจิตใต้สำนึกมาตั้งแต่แรกนั้น ตราบใดที่ร่างกายอันนั้นยังไม่ตาย ความผูกพันส่วนใหญ่จะต้องอยู่กับกายเนื้อตลอดเวลา แต่ถึงกระนั้นในบางครั้งที่วิญญาณมีความเป็นอิสระ คือไม่ค่อยจะผูกพันกับกายเนื้อ เช่นในเวลานอนหลับ ในเวลาเข้าสมาธิขั้นสูง หรือในเวลาที่รู้ตัวว่าจะต้องตายซึ่งการรู้ตัวที่ว่านี้อาจจะมีได้โดยไม่รู้สึกตัว คือเป็นการรู้ตัวของจิตใต้สำนึก ในกรณีเช่นนี้วิญญาณย่อมจะต้องสร้างกายทิพย์ขึ้นไว้ ตามความรู้สึกผูกพันของตัณหาอุปาทานที่ต้องการจะมีชีวิตอยู่ตลอดไป ท่านบอกว่า การอธิบายเรื่องนี้สำหรับคนที่มองไม่เห็นกายทิพย์ด้วยตัวเองนั้นเป็นการยากอย่างยิ่ง เท่าที่อธิบายมานี้ท่านก็

หนักใจแทนมนุษย์เป็นอันมาก แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ท่านได้เน้นอีกครั้งหนึ่งว่า คำว่า สายใยแห่งชีวิตขาดนั้น หมายถึงพลังที่สร้างกายเนื้อมาตั้งแต่แรกได้หมดเรี่ยวแรงลงอย่างที่เรียกว่าสิ้นกรรมนั่นเอง

LEUKEMIA

LEUKEMIA คือ มะเร็งของเนื้อเยื่อที่สร้างเม็ดโลหิตขาว เนื้อเยื่อเหล่านั้นได้แก่ไขกระดูก (Bone Marrow) และต่อมน้ำเหลืองต่าง ๆ (Lymphatictissues) ทั้งร่างกาย มะเร็งนี้เกิดเป็นเซลล์เม็ดเลือดขาวที่พิการ Leukemic Cells) เกิดมีจำนวนมาก เซลล์เหล่านี้ไม่มีประโยชน์แก่ร่างกาย เมื่อมีมากขึ้นก็กระจายแทรกซึมไปทั่วอวัยวะของร่างกาย ทำให้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายบวมขึ้นและใช้ประโยชน์ไม่ได้

สาเหตุ สาเหตุไม่ทราบแน่ แสง X–Ray และยาพวก Benzol พวกสารหนู อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เป็นมะเร็งนี้ได้ นักวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นเมื่อเร็ว ๆ นี้ว่า มีทางติดต่อของโรคมะเร็งนี้จากคนไปยังสัตว์ เช่น กระต่าย หนูขาว และเข้าใจว่าไวรัสชนิดหนึ่งเป็นสาเหตุของโรคนี้

อาการของโรค ไม่แน่นอน มีอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร น้ำหนักลด มีไข้ต่ำ ๆ เสมอ อาการเหล่านี้ทำให้แพทย์เข้าใจว่าเป็นโรคธรรมดา กว่าจะวินิจฉัยให้ถูกต้องก็มักจะสายเสมอ

อายุของผู้ป่วย ปรกติเรานับว่าเป็นโรคของเด็ก แต่ขณะนี้พบในผู้ใหญ่มากขึ้นทุกที อาการที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ป่วยทรุดหนักอย่างรวดเร็วจนถึงแก่กรรม บางรายที่รักษาดี ๆ อาจจะอยู่ได้เป็นสิบ ๆ ปี

โรคนี้เป็นโรคร้ายแรงโรคหนึ่ง ที่คร่าชีวิตมนุษย์ไปมาก ฉะนั้นผู้เขียนจึงขอเตือนว่า ท่านที่พ้นวัย ๔๐ ปีขึ้นไป ถ้าเกิดมีอาการหนึ่งใน ๖ ข้อข้างล่างนี้ ท่านควรจะรีบปรึกษาแพทย์โดยด่วน

๑. มีโลหิตออกทางช่องคลอดหรือที่ใดที่หนึ่งอย่างผิดสังเกต

๒. มีก้อนเนื้อบริเวณใดก็ตาม โตขึ้นอย่างผิดสังเกต

๓. มีแผลเรื้อรังที่ไม่ยอมหาย

๔. มีอาการถ่ายปัสสาวะ และอุจจาระลำบากผิดธรรมดา

๕. เสียงแหบ หรือไอแห้งเรื้อรัง

๖. อาหารไม่ย่อย หรือกลืนอาหารลำบาก.

สวัสดี

นายแพทย์นราทร ธรรมบุตร
แผนกจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์
ร.พ. จุฬาลงกรณ์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

๒๐/๕/๖๗

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การรถไฟฯ
ถนนรองเมือง ซอย ๒ พระนคร
นายอุทัย สงวนไว้ ผู้พิมพ์โฆษณา
มิถุนายน ๒๕๑๐